

Günün Piyasa Haritası

ABD ile İran arasındaki kırılğan ateşkes, son iki günde yaşanan çatışmalarla yeniden test edilirken, taraflar arasındaki teknik görüşmelerin sürdüğü öğrenildi. Konuya yakın bir ABD'li yetkili, Washington'ın İran'la bir çözüme ulaşma konusundaki kararlılığını koruduğunu aktardı. Bu açıklama, ABD'nin Hürmüz Boğazı'nda seyreden gemilere yönelik Tahran kaynaklı saldırılara karşılık İran hedeflerine yeni vuruşlar düzenlemesinin ardından doğan topyekün çatışma endişelerini bir ölçüde yatıştırdı. İran tarafı da son iki gecede bölgedeki ABD üslerine misilleme niteliğinde saldırılar gerçekleştirmişti. Trump, çarşamba günü yaptığı açıklamalarla ateşkesin fiilen sona erdiğine işaret etse de görüşme sürecinin devam edeceğini vurguladı. Öte yandan ABD-İran görüşmeleri, eski Yüksek Lider Ali Hamaney için düzenlenen günler süren cenaze törenleri nedeniyle bu hafta zaten ertelenmiş durumdaydı.

Gerginliğin tırmanmasında ABD Hazine Bakanlığı'nın İran petrolünün küresel satışına imkan tanıyan muafiyeti iptal etmesi belirleyici bir eşik oluşturdu ve bu adım geçici barış anlaşması önündeki en büyük engel olarak öne çıktı. Artan gerilim boğazdaki geçiş trafiğini yavaşlatırken, petrol fiyatları haftanın ilk günlerinde yükseldi ancak tüccarların Hürmüz üzerinden enerji akışına yönelik riskleri yeniden fiyatlamasıyla istikrar kazandı. Taraflar karşılıklı olarak ateşkesi ihlal etmekle suçluyor, Washington Tahran'ı gemilere saldırmakla itham ederken İran ABD'yi su yolunun kontrolüne müdahale etmekle suçluyor. Bir ABD'li yetkili, İran'ın boğazdaki gemilere yönelik saldırılarını terör eylemi olarak nitelendirdi ve bunu mutabakat zaptının öngördüğü performansla dayalı koşulların ihlali olarak değerlendirdi. Geçici anlaşmanın öngördüğü 60 günlük görüşme takviminde geçiş ücretleri, dondurulmuş İran varlıkları ve nükleer program başlıklarında henüz somut bir ilerleme kaydedilmedi.

Jeopolitik tabloya karşın ABD borsaları günü yükselişle kapattı. Yatırımcı ilgisinin yeniden teknoloji hisselerine yönelmesiyle Nasdaq 100 Endeksi %1,3 S&P 500 Endeksi ise %0,8 artış kaydetti. Piyasa katılımcıları İran kaynaklı riskleri geri planda tutarak yapay zeka yatırımlarındaki ivmenin sürdüğüne dair sinyallere odaklandı. Borsa İstanbul 100 endeksi ise günü 14,105 seviyesinden kapatarak %0,6 değer kaybetti. Bugün yatay bir açılış bekliyoruz.

Fed'den Politika Çerçevesinde Gözden Geçirme Adımı

ABD Merkez Bankası, para politikasının işleyişini güçlendirmek amacıyla iletişim, bilanço politikası, veri, verimlilik-istihdam ve enflasyon çerçeveleri başlıklarında beş ayrı çalışma grubu oluşturduğunu duyurdu. Ekonomistler, iş dünyası temsilcileri ve eski merkez bankası yöneticilerinden oluşan kurum dışı uzmanların başında bulunacağı gruplar, kurum çalışanlarının desteğiyle bağımsız çalışarak Federal Açık Piyasa Komitesi'ne politika önerileri sunacak, verimlilik-istihdam grubu ayrıca yapay zeka ve yeni teknolojilerin ekonomiye etkilerini de değerlendirecek. Fed Başkanı Kevin Warsh, ABD ekonomisinin son yıllarda önemli ölçüde değiştiğini belirterek para politikası araçlarının da bu dönüşüme ayak uydurması gerektiğini, her çalışma grubunun politika yapımcıların kullandığı yöntemlerin geliştirilebileceği alanları değerlendireceğini ve amacın Fed'i fiyat istikrarı ve maksimum istihdam hedeflerine ulaşmak için en güçlü konuma getirmek olduğunu ifade etti.

IMF'den Fed'in İletişim Stratejisine Dair Değerlendirme

Uluslararası Para Fonu Sözcüsü Julie Kozack, düzenlediği basın toplantısında küresel ekonominin genel olarak dayanıklı bir görünüm sergilediğini, ancak Ortadoğu'daki savaşın yol açtığı şok da dahil olmak üzere bir dizi şokla karşı karşıya kalındığını belirtti. Kozack, savaşın enerji, gübre ve gıda başta olmak üzere emtia fiyatlarını yukarı çeken olumsuz bir arz şoku yarattığını, buna karşılık teknoloji döngüsü ve özellikle yapay zeka odaklı yatırımların talep ve verimlilik tarafında olumlu bir etki oluşturduğunu aktardı, bu iki zıt kuvvetin toplam etkisinin küresel ekonomide dayanıklı bir tablo ortaya çıkardığını sözlerine ekledi. Belirsizliğin küresel ekonomideki rolüne dikkat çeken Kozack, ekonominin yüksek belirsizlik karşısında direncini korumasına rağmen önümüzdeki dönemde de belirsizlik seviyesinin yüksek kalmaya devam edeceğini öngördüklerini kaydetti.

Fed'in para politikası iletişim yöntemlerine yönelik değerlendirmesine özel olarak değinen Kozack, ileriye dönük yönlendirmenin merkez bankası stratejilerinin yararlı bir unsuru olduğunu, özellikle küresel finans krizi sonrasında politika faizlerinin sıfır seviyesinde seyrettiği dönemde bu aracın fayda sağladığını hatırlattı. Kozack, koşulların artık değiştiğini ve merkez bankalarının iletişim yöntemlerini değişen koşullara göre güncelleyip güncellemeyeceklerini değerlendirmelerinin doğal olduğunu belirterek, Fed cephesinde iletişim stratejilerini incelemek üzere bir çalışma grubu kurulacağını paylaştığını, IMF'nin de bu grubun bulgularını ve iletişimin nasıl uyarlanabileceğine dair düşünceleri Fed ile görüşmeyi beklediğini ifade etti.

Gazprom'dan Kış Öncesi Doğalgaz Uyarısı

Rus enerji şirketi Gazprom, Avrupa'daki yer altı doğalgaz depolarının geçen yılın aynı dönemine kıyasla daha yavaş dolduğu uyarısında bulundu, 7 Temmuz itibarıyla depolardaki gaz miktarının geçen yılın aynı tarihine göre 10,3 milyar metreküp daha az seviyede olduğu belirtildi. Şirketin açıklamasına göre mevcut doldurma hızı sürerse Avrupa'daki stok seviyesi 1 Ekim itibarıyla %75'in altında kalabilir, bu durum yaklaşan kış döneminde tüketicilere yönelik güvenilir gaz arzı açısından önemli riskler doğurabilir. Ortadoğu'daki gelişmeler nedeniyle gaz fiyatlarının zaten yükseldiği Avrupa'da Körfez ülkelerinden yapılan sıvılaştırılmış doğalgaz ithalatı da bölgedeki çatışmalar nedeniyle aksıyor, Rusya'nın kıtaya yönelik gaz ihracatı ise yaptırımlar sebebiyle önemli oranda gerilemiş durumda.

Japonya'da Üretici Enflasyonu Üç Yılın Zirvesinde

Japonya'da üretici fiyat endeksi haziran ayında yıllık bazda %7,1 yükselerek Mart 2023'ten bu yana en güçlü artışını kaydetti ve piyasa beklentisi olan %6,8'in üzerinde geldi, mayıs ayına ilişkin veri ise %6,6 olarak revize edildi. Yükseliş, şirketlerin Ortadoğu'daki jeopolitik gerilimlerin yol açtığı maliyet baskılarını fiyatlara daha güçlü biçimde yansıtmaya başladığına işaret ediyor. Japonya Merkez Bankası'nın perşembe günü yayımladığı raporda da girdi maliyetlerindeki artışın tüketici fiyatlarına geçmiş dönemlere kıyasla daha hızlı yansıdığı belirtilerek bunun yılın ilerleyen döneminde enflasyonu yukarı çekebileceği uyarısı yapıldı.

Şimşek'ten Ters Dolarizasyon Değerlendirmesi

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın açıkladığı haftalık para ve banka istatistiklerine ilişkin değerlendirmesinde artan öngörülebilirlik ve güçlenen yatırımcı güveni sayesinde ters dolarizasyon sürecinde önemli mesafe kat edildiğini belirtti. Şimşek, çoklu şoklara rağmen Türk lirası mevduatın toplam mevduat içindeki payının %62 seviyesiyle son 11 yılın en yüksek seviyesine ulaştığını aktararak Türk lirasına duyulan güveni pekiştirmek, makrofinansal istikrarı güçlendirmek ve sürdürülebilir yüksek büyümenin ön koşulu olan fiyat istikrarını sağlamak amacıyla mevcut politikaların sürdürüleceğini ifade etti.

Özetle

Gün, ABD-İran arasındaki kırılma ateşkesin çatışmalarla test edilmesine karşın teknik görüşmelerin sürmesi, Fed'in para politikası çerçevesini beş çalışma grubuyla gözden geçirme kararı ve IMF'nin bu sürece dair değerlendirmesi, Avrupa'da kış öncesi doğalgaz arzına yönelik Gazprom uyarısı, Japonya'da üretici enflasyonunun üç yılın zirvesine çıkması ve Türkiye'de ters dolarizasyon sürecinin ilerlediğine dair Bakan Şimşek açıklaması etrafında şekilleniyor.

TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ
EREN CAN UMUT

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistikî şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddî menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.